

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/41/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122202721
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122202721.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: 1. D. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. X, XXX XX X., 2. J. Ž., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. X, XXX XX X., obaja právne zastúpení JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35792752, so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o určenie, že úver je bezúročný, bez poplatkov a o určenie neprijateľných zmluvných podmienok takto

rozhodol:

I. Určuje, že úver poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16.02.2010 je bezúročný a bez poplatkov.

II. Určuje, že zmluvné podmienky uvedené v zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 16.02.2010 v čl. 8 bod 1 v znení:

„Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne 3 akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti/zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom ďalej len (ako úver/revolving) a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu:

a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 147,88 €/4455 SKK,

b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 80,66 €/2 430 SKK.

V prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý, odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, čo mu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas, veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby.“

a v bode 8.4:

„Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok je splatná dňom uzavretia tejto dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa čl. 2.3 zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa odseku 8.1 písm. a) tejto dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu poskytnutia úveru dlžníkovi podľa čl. 2.3 zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu dlžníkovi. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa čl. 4.1 zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1 písm. b) tejto dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu

uskutočnenia revolvingu podľa čl. 4.3 zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy. rozdiel bude uhradený na účet dlžníka uvedený v čl. 2 žiadosti/zmluvy.“

sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

o d ŏ v o d n e n i e :

1. Žalobou došlou súdu dňa 17.03.2022 sa žalobcovia domáhali, aby súd a) určil, že úver poskytnutý na základe zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 16.02.2010 je bezúročný a bez poplatkov, b) určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok.

1.1. Žalobcovia v žalobe uviedli, že so žalovaným uzatvorili spotrebiteľskú zmluvu - zmluvu o revolvingovom úvere zo dňa 16.02.2010. Súčasťou tejto revolvingovej zmluvy boli ustanovenia týkajúce sa poskytnutia služby odkladu splátok úveru a platby za ňu. Žalobcovia majú za to, že poskytnutý revolvingový úver je bezúročný a bez poplatkov, pretože neobsahuje povinné náležitosti stanovené § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, a to: konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru (písm. g/), výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (písm. i/), ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (písm. j/). Podľa žalobcov zmluva o revolvingovom úvere neobsahuje správny údaj o RPMN, ktorý je v zmluve uvedený vo výške 68,69%, pretože výška RPMN nemôže byť nižšia ako je výška ročnej úrokovej sadzby, v danom prípade 68,83 %. Rovnako majú za to, že v zmluve o revolvingovom úvere je uvedená výška úrokovej sadzby 68,83%, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, a preto toto ustanovenie aj z tohto dôvodu má byť neplatné. Následne citujú zmluvnú podmienku uvedenú v čl. 8, bod 8.1 a v čl. 8, bod 8.4, o ktorej sa domnievajú, že je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 24.04.2022 (č. I. 34-38). Námietky žalovaného možno zhrnúť nasledovne:

- Neprípustnosť podanej žaloby. Žalovaný má za to, že žaloba je neprípustná z dôvodu, že úverový vzťah bol ukončený v roku 2012. Zmluvný vzťah medzi žalobcami a žalovaným tak neexistuje, pretože zanikol splnením. Žalovaný má za to, že určovacou žalobou sa zásadne neurčujú minulé a ukončené stavy, a teda súd nemôže určiť existenciu alebo neexistenciu práva do minulosti.

- Nemožnosť individuálnou žalobou žiadať určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Žalovaný má ďalej za to, že ani s poukazom na § 298 CSP nemožno individuálnou žalobou žiadať určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

- Dohoda o poskytnutí služby je individuálnou zmluvnou podmienkou. Žalovaný ďalej tvrdí, že predmetom dohody o poskytnutí služby bola samostatná služba v podobe záväzku veriteľa poskytnúť odklad splatnosti splátok. Z právneho hľadiska je teda predmetom plnenia právo dlžníka na splnenie uvedeného záväzku veriteľa. Zároveň žalovaný uvádza, že žalobca 2 nebol účastníkom dohody o poskytnutí služby.

- Žalovaný popiera tvrdenia týkajúce sa úrokovej sadzby. Žalovaný poukazuje na to, že výška odplaty za spotrebiteľský úver bola v čase uzavretia úverovej zmluvy regulovaná zákonom č. 258/2001 Z.z. Následne poukazuje na Nariadenie vlády SR č. 238/2008 Z.z., ktorým sa ustanovuje výška, ktorú nesmie prevýšiť odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru.

- Námetka nedostatku vecnej legitímácie žalobcu 2. Vzhľadom na skutkovú koncepciu podanej žaloby, žalovaný tvrdí, že žalobca 2. nie je aktívne vecne legitímovaný na podanie žaloby a domáha sa nároku, ktorý vymedzuje v podanej žalobe a vecne legitímovaný nie je samostatne a ani spoločne so žalobcom 1. Poukazuje na to, že povaha jeho právneho pomeru a vzťahu ku žalovanému a žalobcovi je určená § 533 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak, že je spoločne a nerozdielne iba zviazaným spolu s dlžníkom na plnenie záväzku dlžníka. Žalobca 2. nie je zmluvnou stranou ako dlžník, teda neprislúchajú mu práva a povinnosti ako dlžníka v celom rozsahu.

3. K vyjadreniu žalovaného k žalobe sa v replike vyjadrili (č. I. 47-53) žalobcovia nasledujúco:

- Žalobcovia nesúhlasia s neprípustnosťou žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

- Žalobcovia nesúhlasia s tým, že sa nemôžu domáhať individuálneho určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok.
- Žalobcovia zotrávajú na tom, že im poskytnutý úver je bezúročný a bezpoplatkový a že v ňom uvedená výška RPMN je uvedená nesprávne. Bezúročnosť úveru je rovnako daná úžerným úrokom vo výške 68,83% ročne.
- Pokiaľ ide o námietku žalovaného o nedostatku vecnej legitimácie žalobcu 2., s touto nesúhlasia a považujú ju za absolútne nenáležitú. Zo zmluvy vôbec nevyplývajú skutočnosti, ktoré uvádza žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe, naopak zo zmluvy je nepochybné, že žalobcovia sú voči veriteľovi solidárnymi dlžníkmi.

4. Súd vo veci rozhodoval na pojednávaní konanom dňa 10.10.2022, pričom vykonal dokazovanie obsahom listín tvoriacich súdny spis a zistil nasledujúce:

4.1. Žalobca 1. ako dlžník a žalobca 2. ako spoludlžník uzavreli so žalovaným ako veriteľom zmluvu o revolvingovom úvere. Údaje o schválenom revolvingovom úvere vyplývajú z bodu 6 tejto zmluvy a žalovaný poskytol žalobcom úver vo výške 1493,73 €. Splatnosť úveru označil tak, že ten má byť splatený v 30-tich mesačných splátkach splatných 20-teho dňa v mesiaci. Mesačná splátka mala výšku 91,28 €, RPMN úveru bola 68,69%. Súčasťou tejto zmluvy v bode 8 je aj dohoda o poskytnutí služby, ktorej body 8.1 a 8.4 v znení citovanom vo výroku tohto rozsudku považujú žalobcovia za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zmluva je podpísaná ako dlžníkom, tak aj spoludlžníkom dňa 16.02.2010 a osobitne je dlžníkom ako aj spoludlžníkom podpísaná aj dohoda o poskytnutí služby.

4.2. Z listu žalovaného adresovaného žalobcovi 1 dňa 24.07.2012 vyplýva, že zmluvný vzťah zanikol splnením, teda vrátením úveru podľa podmienok uvedených v zmluve. Už v tejto časti odôvodnenia súd uvádza, že nereagoval na dôkazný návrh žalobcov vyžiadať platobnú históriu od žalovaného, keďže predmetom konania nebolo zaplatenie žiadnej peňažnej sumy (napr. vo forme bezdôvodného obohatenia), preto súd platobnú históriu pre rozhodnutie vo veci samej nepotreboval.

5. Súčasťou úverovej zmluvy majú byť aj zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti Profi Credit Slovakia s.r.o. (č.l. 5). Tieto zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere však súd považuje za neplatný právny úkon z nasledujúcich dôvodov.

5.1. Tieto zmluvné dojednania sú písané písmom o veľkosti 1 mm, v 4 stĺpcoch na 2 stranách. Každý stĺpec má 100 riadkov. Z hľadiska žalovaným zvolenej úpravy sú tieto zmluvné dojednania nezrozumiteľné, je ich takmer nemožné prečítať bez pomôcok na zväčšovanie textu a nie je ich možné prečítať ako celok naraz. Súd tieto zmluvné dojednania považuje za neplatný právny úkon a v rámci právnej argumentácie tohto záveru poukazuje na

- rozhodnutie Finančného arbitra ČR registračné číslo 76/SU/2012: „Pokud jde o posouzení formálních náležitostí Smlouvy o úvěru, finanční arbitr při zkoumání Smlouvy o úvěru shledal, že Instituce tuto smlouvu koncipovala, vyjma označení jednotlivých částí Smlouvy o úvěru a identifikačních údajů smluvních stran, do dvou sloupců za využití typu bezpatkového písma z rodiny Arial, ve velikosti odpovídající zhruba 5,5 typografického bodu. Finanční arbitr provedením jednoduchého měření zjistil, že velká písmena abecedy dosahují velikosti menší než 2 mm a malá písmena abecedy, jimiž je psána většina textu, pak mnohdy až o polovinu méně. Z předložených dokumentů finanční arbitr dále zjistil, že tato miniaturní písmena o velikosti pohybující se kolem 1 milimetru jsou vytištěna na barevném podkladě. Samotný text Smlouvy o úvěru čtenáři splývá, neboť v textu nejsou užity prakticky žádné zvýrazňující prvky jako je například kurzíva, tučná písmena nebo kapitálky (vyjma označení oddílů a článků Všeobecných obchodních podmínek). Všeobecné obchodní podmínky navíc postrádají výraznější vizuálně dělicí prvky, což nápadně ztěžuje orientaci a pochopení textu.

Finanční arbitr při zkoumání Smlouvy o úvěru, která při zvolené velikosti a typu písma představuje bez Úvěrových produktů poskytovatele šest hustě zaplněných stran textu na jiném než bílém podkladě, shledal, že Smlouva o úvěru je prakticky nečitelná pouhým okem, text není možné přečíst najednou a udržet při tom koncentraci tak, aby čtenář pochopil její obsah a veškeré důsledky ze Smlouvy o úvěru pro něj plynoucí. Finanční arbitr konverzí textu obdobného rozsahu do běžně užívaného formátu, s přihlédnutím k doporučenému formátu pro formální písemnosti (srov. například normu ČSN 01 6910 11 Úprava písemností zpracovaných textovými editory z roku 2007, která stanoví, že obchodní písemnosti se mají psát písmem o velikosti alespoň 10 typografických bodů), zjistil, že text Smlouvy o úvěru by v takovém formátu (za využití písma Times New Roman, velikost písma 12 typografických bodů, text bez sloupců) vydal na zhruba čtyřnásobný počet stran, tj. na 24 stran.

Navíc v podmínkách, kdy čtenář například nemá možnost Smlouvu o úvěru studovat za přímého denního světla, nelze Smlouvu o úvěru bez využití pomůcek, jako jsou brýle, lupa či zdroj umělého osvětlení, a bez

dostatečné časové rezervy prečíst vôbec. Finanční arbitér pro úplnost doplňuje, že jemu čtení písemností obecně nezpůsobuje žádné potíže, na čtení písemností nepotřebuje brýle a pro zkoumání Smlouvy o úvěru si vytvořil ideální podmínky (prostorové i časové), přesto mu čtení Smlouvy o úvěru působilo velké obtíže a přesvědčil se rovněž o tom, že při zhoršení světelných podmínek je Smlouva o úvěru skutečně prakticky nečitelná. Shora uvedené posouzení není, jak je rozvedeno dále, neodůvodněným či snad účelovým, neboť i obecné soudy se jím zabývají, v neposlední řadě i Nejvyšší soud České republiky, který například ve svém rozhodnutí ze dne 29. 6. 2010, sp. zn. 23 Cdo 1201/2009, konstatoval, že [p]ro standardní adhezní smlouvy je typický dlouhý nepřehledný text psaný miniaturním, jen obtížně čitelným písmem, popřípadě dokonce jen odkaz na takto pojaté obchodní podmínky.

Nemožnost určitý text přečíst bez vynaložení zvláštního úsilí a bez využití zvláštních pomůcek, by byla sama o sobě dostačujícím důvodem pro konstatování neplatnosti Smlouvy o úvěru pro její nesrozumitelnost, jelikož platí, že právní úkon je nesrozumitelný, jestliže jednatel po jazykové stránce nedosáhl v důsledku vadného slovního či jiného zprostředkování (rozuměj ve zkoumaném případě vizuálního zpracování) jasného vyjádření vůle (srov. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 3. 2010, sp. zn. 23 Cdo 2942/2009). Ke shodnému závěru došel například Vrchní soud v Praze ve svém rozsudku ze dne 7. 9. 2011, sp. zn. 103 VSPH 84/2011.“

- rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/61/2017 - Pritom „Zmluvné dojednania“ vytlačené na druhej strane (rube) vyššie uvedenej žiadosti, ktoré sú absolútne nečitateľné, sú písané veľmi drobným písmom, veľkosť písma nedosahuje ani 1 milimeter, preto takéto zmluvne dojednania nemožno považovať za platné a za vzájomne účastníkmi riadne dohodnuté, pretože dlžníkovi (spotrebiteľovi) ich obsah nemohol byť ani známy z uvedených dôvodov. Spôsob resp. formu v akej boli spotrebiteľovi veriteľom tieto zmluvné dojednania ponúknuté (prezentované) treba považovať za nekalú obchodnú prax a na takéto zmluvné dojednania súd nemôže vôbec prihliadať.

- rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo/320/2013 - Neprijateľnou podmienkou v spotrebiteľskej zmluve v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka môže byť nielen obsah konkrétneho zmluvného dojednania spotrebiteľského záväzku, ale aj spôsob jeho formálneho vyjadrenia, zahrňujúci nekalé praktiky dodávateľa v procese uzatvárania spotrebiteľskej zmluvy. Súdy správne a v súlade s § 153 ods. 4 OSP určili neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v predmetnej spotrebiteľskej zmluve. Zmluvné podmienky, uvedené v úverových podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy sú neprijateľné ako celok už len z toho dôvodu, že sú z hľadiska veľkosti písma voľným okom prakticky nečitateľné a zároveň bolo reálne nemožné, aby sa priemerný spotrebiteľ dokázal čo i len oboznámiť s takto písomným textom. V dôsledku určenia absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi, sú neplatné všetky jej dojednania, vrátane zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť správne určil prvostupňový súd.

5.2. Na možnú námietku žalovaného, že veľkosť písma v čase uzavretia zmluvy právnym predpisom stanovená nebola, poukazuje súd na Slovenskú technickú normu STN 01 6910 s názvom „Pravidlá písania a úpravy písomností“, podľa ktorej - Pri písaní pomocou textových editorov sa odporúča stojaté písmo veľkosti 12 bodov. V čase podpisu spornej zmluvy bol účinný aj § 37 ods.2 OZ - Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

6. Čo sa týka právneho posúdenia veci, súd vychádzal z nasledujúcich ustanovení zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 16.02.2010.

Podľa § 4 ods. 2 zákona - zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa OZ musí obsahovať

písm. g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

písm. i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

písm. j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 3 zákona - ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

6.1. Zo zákona č. 258/2001 Z. z. vyplýva, že ak v zmluve chýba niektorá z náležitostí uvedená v § 4 ods. 3, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Ak sa teda uvádza zo strany žalobcov, že zmluva neobsahuje viacero týchto údajov, je zjavné, že pre vyhlásenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru postačuje absencia ktoréhokoľvek z údajov uvedených v § 4 ods. 3 zákona.

7. Súd dáva za pravdu žalobcom, že predložená zmluva o revolvingovom úvere (v skutočnosti o revolvingový úver s poskytnutím úverového limitu, jeho čerpaním a dopĺňaním nešlo) skutočne neobsahuje konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru a neobsahuje ani termíny splátok, najmä

splatnosť 1. splátky. Vychádzajúc z uvedeného nebolo potrebné výpočtom preskúmať správnosť, či nesprávnosť uvedenej RPMN v zmluve.

7.1. Poskytnutý úver je tak bezúročný a bez poplatkov.

8. Neprijateľnosť zmluvných podmienok.

Podľa NS SR sp. zn. 6Cdo/19/2018 - 14. V preskúmvanej veci dovolateľ opodstatnene namieta nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Táto nesprávnosť bola daná posudzovaním veci podľa nesprávnej právnej normy, a to podľa ustanovenia § 137 písm. c) C. s. p., ktorého použitie v danej veci neprichádzalo do úvahy. Žaloba, ktorou sa žalobca (majúci v právnom vzťahu, ktorého sa vec týka, postavenie spotrebiteľa) domáha vyslovenia (určenia) neprijateľnosti zmluvných podmienok, resp. vyslovenia (určenia) ich neplatnosti z dôvodu neprijateľnosti, nie je určovacou žalobou v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) C. s. p. (predtým v zmysle § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku). K tomuto právnomu záveru dospel aktuálne najvyšší súd už v rozhodnutí z 28. februára 2019 sp. zn. 6 Cdo 127/2017, v ktorom uviedol, že ide o osobitný druh žaloby patriacej spotrebiteľovi s cieľom domáhať sa proti porušiteľovi ochrany svojho práva pred neprijateľnými podmienkami na súde, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4 a 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z.). V prípade takejto žaloby nie je preto potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem. Vychádza totiž z predpokladu, že dodávateľ porušuje svoju povinnosť nepoužívať neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Je založená na protiprávnom konaní dodávateľa voči spotrebiteľovi. Kladným rozhodnutím o takejto žalobe sa priamo nedeklaruje (ne)existencia práva, ale sa deklaruje existencia nečestnej podmienky, ktorá je v spotrebiteľskej zmluve od jej vzniku. Možno ju uplatniť len v prípade spotrebiteľskej zmluvy a odlišným je aj účel, ktorému má slúžiť (jej cieľom je zabrániť používaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky).

15. Žaloba o vyslovenie, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľná, je osobitným právnym prostriedkom ochrany spotrebiteľa, a to obdobne, ako je napríklad v prípadoch ochrany pred diskrimináciou považovaná za takýto osobitný právny prostriedok ochrany práva žaloba o vyslovenie, že bolo porušené právo žalobcu na rovnaké zaobchádzanie, alebo v prípadoch ochrany osobnostných práv žaloba o vyslovenie, že určitý výrok je nepravdivý, resp., že bolo určitým spôsobom neoprávnene zasiahnuté do osobnostných práv. Povaha takejto žaloby ako osobitného právneho prostriedku ochrany spotrebiteľa (a teda nie ako určovacej žaloby) bola naznačená už v rozhodnutí najvyššieho súdu zo 14. septembra 2016 sp. zn. 6 Cdo 389/2015. V tomto rozhodnutí najvyšší súd v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva, konštatoval, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.

8.1. Podľa SdEÚ č. C - 698/18, C - 699/18 - V tejto súvislosti treba konštatovať, že definícia pojmu „spotrebiteľ“ uvedená v článku 2 písm. b) smernice 93/13 neobsahuje žiadny prvok umožňujúci určiť, kedy zmluvný partner prestane byť spotrebiteľom v zmysle tejto smernice, a preto sa prestane môcť dovolávať ochrany, ktorú mu priznáva táto smernica.

8.2. Žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok je tak prípustná aj po skončení zmluvného vzťahu. V tejto časti je teda argumentácia žalovaného nesprávna.

9. Určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

Podľa R - 10/2022: Podanie žaloby o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru v režime zákona č. 258/2001 Z. z. umožňuje zákon o ochrane spotrebiteľa.

9.1. Žaloba o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je tak prípustná.

10. Podľa § 53 OZ - Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 3 ods.1 OZ - Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

10.2. Keďže napr. vo veci sp. zn. 3Cdo/36/2020 sa NS SR zaoberal výškou úrokovej sadzby z hľadiska dobrých mravov, má súd za to, že takého preskúmavanie je napriek § 53 ods.1 OZ prípustné a úroky vo výške 68,83% sú prima facie (na prvý pohľad) nemorálne až úžerné.

11. Podľa § 298 ods.1 C.s.p. - Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 298 ods.2 C.s.p. - Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Podľa KS v PO sp. zn. 6Co/91/2011 - Ak si dodávateľ v inštančnom postupe používanie problémovej klauzuly neobháji, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho (opakovaného, súvislého) používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ust. § 53a OZ. Nie je pritom významné, či iný súd by v rámci súdnej kontroly bol k dodávateľovi zhovievavejší alebo dokonca by priznal plnenie z takejto podmienky. Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie pre zmenu prizná. Každopádne však ide o protiprávny stav, za ktorý je zodpovedný dodávateľ, ktorý na súdoch sústavne (porov. čl. 7 Smernice 93/13/EHS) plnenia z judikovaných neprijateľných zmluvných podmienok uplatňuje a doslova v nie dobrej viere „skúša“, ktorý súd mu plnenie prizná.

11.1. Ak už teda vo výroku uvedené zmluvné podmienky boli vyhlásené za neprijateľné právoplatným rozsudkom OS Prešov sp. zn. 25Csp/31/2015 v konaní, ktorého stranou bol aj terajší žalovaný, nepovažuje súd za zmysluplné, dôvody tam uvedené opakovať a na uvedený rozsudok odkazuje.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené má súd za to, že žaloba je podaná dôvodne v celom rozsahu. Súd sa nestotožňuje so žalovaným uvedeným tvrdeným nedostatkom aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu 2, keďže zo zmluvy jednoznačne vyplýva, že žalobca 2 bol stranou tejto zmluvy, a to stranou dlžníckou. Ako účastník tejto zmluvy má potom právny záujem na všetkých v žalobe uvedených žalobných návrhoch, a to o to viac, že neprijateľnosť zmluvných podmienok v zmluve môže súd vyhlásiť aj ex off. Potom tu neexistuje žiaden dôvod, ktorý by žalobcovi 2 bránil v účasti v súdnom konaní, ktorého predmetom sú nároky z porušenia tejto zmluvy, a preto tu niet žiadneho dôvodu, ktorý by bránil priznať mu aktívnu vecnú legitímáciu na podanie žaloby, tak ako sa to stalo dňa 17.03.2022

13. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

13.1. Žalobca v konaní plne úspešný (výška plnenia závisela od úvahy súdu, preto plný úspech je daný úspechom v základe nároku) má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.